

GO



we daar een visje eten. Wat zijn ze daar allemaal aan het bouwen? Ik snap wel dat je vooruit moet, maar het haalt veel mooie dingen weg.”

### Theatervoorstelling

Vrijdag kunnen de bezoekers van zijn theatervoorstelling Willem van Hanegem nog meer over zijn leven vragen. Hij kijkt er niet per se heel erg naar uit. „Ik vind het leuk, maar ook weer niet. Op een podium zitten is niet mijn hobby, weet je niet? Maar de mensen vinden het blijkbaar leuk. Het wordt geen voorgeprogrammeerd lulverhaal. Wat hebben de mensen daar aan? Die man gaat wat vertellen en de

mensen moeten meedoen.”

„Die man’ is interviewer Eddy van der Ley. Hij drong er bij Willem op aan een theatervoorstelling vlakbij zijn geboortegrond te doen, nadat de optredens in Amersfoort en Enschede een groot succes bleken. „Daar kwamen zelfs mensen uit Dokkum.”

„De Kromme’ peinst er niet over veel meer voorstellingen te doen. „Ik denk toch vaak: ‘wat vinden mensen daar eigenlijk aan?’.”

▲ Willem van Hanegem als speler van AZ'67 in een oefenduel met Breskens in 1978. Links Breskens-speler Frank Verschorre.



## Goes bijna beste van de klas

Het Goese midden- en kleinbedrijf (mkb) is het sterkste van Zeeland. Schouwen-Duiveland is een goede tweede. In een landelijke ranglijst staat het mkb in deze twee gemeenten op respectievelijk de derde en vierde plaats.

Frank Balkenende

Goes

Dat blijkt uit een onderzoek van Bureau Louter. Vorige week presenteerde Louter de economische prestaties van gemeenten. Goes bleek daarin opnieuw de uitblinker in Zeeland en haalde landelijk een tiende plek.

Nu is er een lijst die de kracht van het midden- en kleinbedrijf in gemeenten weergeeft. Het is aller-

minst verbazingwekkend dat een typische mkb-gemeente als Goes bijna het beste jongetje van de klas is (met een score van 8,1). Schouwen-Duiveland zit daar kort achter met een dikke 8. Ook Sluis (7,7) en



**De best presterende mkb-gemeente is Son en Breugel**

Noord-Beveland (7,5) halen de landelijke top-50 van sterkste mkb-gemeenten. Tot de zwakkere broeders behoren Vlissingen en in iets mindere mate Hulst.

Uit het onderzoek van Louter komt naar voren dat grote steden minder de mkb-economie dan het

totale economische plaatje domineren. Goes en Schouwen-Duiveland blijven bijvoorbeeld Amsterdam (plek 6) voor. Als het gaat om op personen gerichte activiteiten zoals detailhandel, vrijetijdsactiviteiten (horeca, toerisme, recreatie en cultuur), onderwijs en zorg staat Goes zelfs landelijk op de tweede plaats. Bij productie en verkoop van materialen scoort Reimerswaal een vierde plek. Toeristische kustgebieden doen het doorgaans goed in de mkb-ranglijst. Dat bewijzen de cijfers van Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland en Sluis. Alleen Veere behaalt een doorsnee score.

De best presterende mkb-gemeente is Son en Breugel. Die dankt die koppositie vooral aan bedrijventerrein Ekkersrijt, dat grenst aan Eindhoven.

## Huisvesting vaak bepalend voor arbeidsmigrant

Als ze geen eigen kamer hebben, dreigt de helft van de arbeidsmigranten Zeeland links te laten liggen. En dat terwijl ze de komende tien jaar keihard nodig zijn.

Ernst Jan Rozendaal

Middelburg

Uit gesprekken met detacheerders en huisvestingsbedrijven en eerder onderzoek op de Bevelanden blijkt dat arbeidsmigranten kunnen kiezen waar ze willen werken. Er is een tekort, waardoor ze niet hoeven terug te keren bij dezelfde werkgever. De kwaliteit van de huisvesting is een belangrijk criterium voor hun keuze. De helft van de arbeidsmigranten deelt graag een kamer met een partner of een bekende. De andere helft wil het liefst een eigen kamer. Detacheerders zijn ervan overtuigd dat ze deze categorie niet meer naar Zeeland kunnen halen als die kamers er niet zijn.

Eind vorig jaar waren er naar schatting 7130 arbeidsmigranten in Zeeland. Dat blijkt uit het Woningkwaliteit- en woningmarktonderzoek Zeeland 2019 dat de Stec Groep heeft uitgevoerd in opdracht van de provincie. Daaruit is het hoofdstuk over arbeidsmigranten gisteren alvast gepresenteerd tijdens het Zeeuws Congres Flexwonen in Middelburg.

De manier waarop de arbeidsmigranten zijn gehuisvest, verschilt sterk per regio. In Zeeuws-Vlaanderen en op Schouwen-Duiveland woont meer dan 70 procent van de arbeidsmigranten in een koop- of huurwoning. Woningdelen gebeurt vooral op Tholen en Walcheren. Huisvesting in speciale logiesbedrijven komt - op een enkele uitzondering na - alleen voor op de

Bevelanden en Tholen. Op Schouwen-Duiveland en Walcheren spelen campings, vakantieparken en hotels een rol van betekenis. En alleen op Bevelanden verblijven velen op het erf van hun werkgever.

De meeste arbeidsmigranten werken op de Bevelanden (circa 2350) en in Zeeuws-Vlaanderen (circa 2300). Omdat de potentiële beroepsbevolking in Zeeland krimpt - harder dan in de rest van Nederland - en de krapte op de arbeidsmarkt toeneemt, neemt de behoefte aan buitenlandse werknemers toe. Stec schat in dat er de komende tien jaar 2340 extra huisvestingsplekken nodig zijn. Dat aantal kan oplopen tot ruim 5300 als de provincie en werkgevers nog meer hun best doen arbeidsmigranten aan te trekken en aan zich te binden.



**Er is een tekort, waardoor ze niet hoeven terug te keren bij dezelfde werkgever**

De cijfers zijn een schatting, gebaseerd op een enquête onder 479 Zeeuwse bedrijven. In totaal hebben 153 bedrijven de vragenlijst ingevuld, dat is een respons van ongeveer 32 procent. De onderzoekers hebben de antwoorden gecombineerd met een prognosemodel. Dat levert een flinke bandbreedte op. Daarin schuilt wel de waarde van de cijfers. Het hangt namelijk van de acties van de bedrijven en de provincie af hoeveel arbeidsmigranten zich uiteindelijk in Zeeland gaan vestigen.

## ‘Alternatief Zanddijk is schijnoplossing’

Joeri Wisse

Yerseke

Een schijnoplossing, die volstrekt onvoldoende is om het groeiende vrachtverkeer naar bedrijventerreinen bij Kruiningen en Yerseke op te vangen. Zo kwalificeert het bedrijfsleven de nieuwe weg die de provincie wil aanleggen als alternatief voor de onveilige Zanddijk.

Officieel is nog niet bekend welke van de vier varianten om de slechte bereikbaarheid van Yerseke op te lossen de voorkeur van het dagelijks provinciebestuur heeft. Gisteren heeft het college erover gesproken; vrijdag worden Provinciale Staten ingelicht. Maar oud-burgemeester van Reimerswaal Ton Verbree ziet de bui al hangen. Nu het Rijk geen 17 miljoen bijdraagt, vreest hij dat ‘variant bruin’ uit de bus komt.

In die variant wordt de huidige spoorwegovergang vervangen door een viaduct. Vanaf daar loopt een nieuwe weg - vlak langs buurtschap

Kaasgat - naar bedrijventerrein Olzendepolder. Verbree voorspelt dat het verkeer op de rotonde bij Nishoek vastloopt.

In een brief die hij namens tientallen grote bedrijven zoals mosselhandelaren, uienbedrijven, transportondernemers en de fritesfabriek heeft geschreven, vraagt hij het dagelijks provinciebestuur alsnog voor een poldertracé (groen of rood) met nieuwe aansluitingen op de A58 te kiezen. Ook wanneer dat miljoenen duurdurder is. „De vraag is of het verschil in kosten een slechte keuze rechtvaardigt. Het kon -al op zeer korte termijn- wel eens duurkoop zijn.”

Burgemeente Kapelle is overigens wel blij met variant bruin. Wethouder Jon Herselman noemt het opdoeken van afslag 33 (een gevolg van een poldertracé) ‘onacceptabel’. Daardoor verslechtert de bereikbaarheid van Wemeldinge en neemt het sluipverkeer door Kapelle toe.